KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Komitet Energii i Polityki Klimatycznej

Warszawa, 26 października 2026 r.

XII APEL WARSZAWSKI KRAJOWEJ IZBY GOSPODARCZEJ

W sprawie bezpiecznej, konkurencyjnej i odpowiedzialnej transformacji energetycznej Polski

PREAMBUŁA

Komitet ds. Energii i Polityki Klimatycznej Krajowej Izby Gospodarczej, nawiązując do tematyki XV Meetingu Gospodarczego KIG „Filary nowej polityki energetycznej – KPEiK i co dalej?", zorganizowanego 26 października 2026 r. w Warszawie, przedstawia XII Apel Warszawski jako głos środowisk gospodarczych i eksperckich w debacie o kierunkach polityki energetycznej państwa.

Punktem odniesienia jest Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. (KPEiK), przyjęty przez Radę Ministrów 8 czerwca 2026 r. Jego realizacja wymaga spójnej, długofalowej polityki energetycznej, która połączy cele klimatyczne i modernizacyjne z bezpieczeństwem dostaw, odpornością na kryzysy oraz konkurencyjnością polskiej gospodarki.

W warunkach niestabilności geopolitycznej, ryzyka zakłóceń dostaw paliw i rosnącego znaczenia elektryfikacji niezbędne jest równoległe rozwijanie trzech filarów: (1) krajowych źródeł energii, zwłaszcza odnawialnych i innych niskoemisyjnych; (2) wystarczających i elastycznych ale dyspozycyjnych zasobów gwarantujących ciągłość dostaw; (3) przystępnych i przewidywalnych kosztów energii dla gospodarstw domowych, przemysłu i usług publicznych. Zasady te powinny uwzględniać koszty całego systemu, a nie wyłącznie wytwarzania energii w poszczególnych technologiach.

Transformacja powinna być prowadzona w sposób uporządkowany: nowe moce, sieci, magazyny energii i rozwiązania zwiększające elastyczność muszą powstawać w tempie pozwalającym bezpiecznie zastępować wycofywane jednostki. Równie ważne są oszczędność energii, odporność infrastruktury krytycznej, ochrona środowiska i sprawiedliwa transformacja regionów energetycznych.

POSTULATY KOMITETU

1. Nadać polityce energetycznej państwa spójny, apolityczny charakter.

Opracować przejrzysty harmonogram wdrożenia KPEiK, z przypisaniem instytucji odpowiedzialnych, źródeł finansowania, mierników rezultatu i punktów kontrolnych. Powiązać ten harmonogram z pracami nad polityką energetyczną Polski, planami rozwoju sieci i ocenami wystarczalności mocy. Przedstawić pierwszą ocenę postępów przy sprawozdaniu przekazywanym Komisji Europejskiej do 15 marca 2027 r. Aktualizować politykę energetyczną w okresach kilkuletnich dla uwzględniania postępu technologicznego oraz warunków polityczno-gospodarczych.

2. Przyspieszyć rozwój krajowych odnawialnych źródeł energii.

Ułatwić inwestowanie w energetykę wiatrową, słoneczną, biogazową i inne źródła odnawialne, uwzględniając ich lokalne uwarunkowania i wpływ na system. Uprościć repowering istniejących instalacji, ich hybrydyzację oraz łączenie z magazynami energii i odbiorami elastycznymi.

Krajowa Izba Gospodarcza
ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa, tel.: +48 (22) 630 96 00, e-mail: kig@kig.pl, www.kig.pl

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
KRS: 000121136, REGON: 006210187, NIP: 526 000 17 08

Zapewnić, aby rozwój OZE przekładał się na zmniejszanie kosztów energii dostarczanej odbiorcom, przy uwzględnieniu kosztów integracji systemowej.

3. Traktować sieci, magazyny i elastyczność jako warunek transformacji.

Priorytetowo finansować i usprawniać rozbudowę oraz modernizację sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, zwiększać możliwości przyłączania nowych źródeł i odbiorców oraz wykorzystywać narzędzia cyfrowe do zarządzania systemem. Rozwijać magazyny energii, usługi bilansujące, zarządzanie popytem i mechanizmy wynagradzania elastyczności. Wzmocnić cyberbezpieczeństwo i fizyczną odporność infrastruktury energetycznej.

4. Zapewnić wystarczającą ilość mocy dyspozycyjnych w okresie przejściowym.

Decyzje o utrzymywaniu wybranych istniejących jednostek na węgiel kamienny i brunatny powinny wynikać z aktualnych analiz bezpieczeństwa Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, stanu technicznego instalacji, dostępności paliw, pełnych kosztów ich pracy oraz wymogów prawa UE. Dla każdej jednostki lub grupy jednostek należy określić uzasadniony okres funkcjonowania, warunki finansowania gotowości i zasady wycofania. W przypadku węgla brunatnego uwzględnić także dostępne zasoby i obowiązujące koncesje. Selektywne przedłużenie pracy części mocy węglowych może ograniczać ryzyko niedoboru mocy w okresie przejściowym, ale nie powinno być traktowane jako alternatywa wobec budowy nowych mocy dyspozycyjnych

5. Wypracować rozwiązania dla bezpieczeństwa mocy po 2028 r.

Niezwłocznie rozpocząć rozmowy z Komisją Europejską i prace krajowe nad zgodnymi z prawem UE instrumentami zapewnienia zbilansowania systemu dyspozycyjnymi mocami , w tym nad przyszłym kształtem rynku mocy oraz możliwościami wykorzystania istniejących aktywów wytwórczych w okresie przejściowym, magazynów, redukcji popytu i innych zasobów elastycznych. Należy uwzględnić, że przyznane Polsce odstępstwo od unijnych ograniczeń emisyjnych w obecnym mechanizmie mocowym obowiązuje wyłącznie do 31 grudnia 2028 r. i nie przesądza o dopuszczalności wsparcia po tej dacie.

6. Rozwijać moce gazowe w sposób selektywny i ograniczający ryzyko importowe.

Wykorzystać zdolności regulacyjne jednostek gazowych tam, gdzie są niezbędne dla pracy systemu, unikając nadmiernej koncentracji nowych inwestycji w jednej technologii. Każdą inwestycję oceniać z uwzględnieniem kosztu kapitału, przewidywanego czasu pracy, cen paliwa i uprawnień do emisji oraz ryzyka niepełnego wykorzystania po rozwoju OZE, magazynów i energetyki jądrowej. Skala i harmonogram niezbędnych inwestycji gazowych powinny uwzględniać realne możliwości realizacyjne rynku, w tym dostępność urządzeń i wykonawców. Tempo wycofywania istniejących jednostek węglowych powinno być odpowiednio skoordynowane z faktycznym oddawaniem do eksploatacji nowych mocy gazowych. Równolegle wzmacniać dywersyfikację dostaw gazu, infrastrukturę a przede wszystkim rozwijać wysoko dyspozycyjne zdolności magazynowe.

7. Utrzymać wiarygodny program rozwoju energetyki jądrowej.

Zapewnić przewidywalność harmonogramu, finansowania i decyzji administracyjnych dla energetyki jądrowej, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i racjonalizacji kosztów. Rozwijać krajowy łańcuch dostaw, kompetencje i zasoby kadrowe. W planach bilansowania mocy uwzględniać rzeczywisty, a nie wyłącznie deklarowany termin oddawania nowych jednostek do eksploatacji.

8. Obniżać całkowity koszt energii dla przedsiębiorstw i odbiorców wrażliwych.

Przeprowadzić przegląd opłaty mocowej, stawek sieciowych, opłat systemowych i obciążeń podatkowych w taki sposób, by nie tworzyły nieuzasadnionych barier dla elektryfikacji, inwestycji oraz efektywnego korzystania z sieci. Utrzymać i doskonalić zgodne z prawem UE, przejrzyste mechanizmy wsparcia odbiorców energochłonnych i wrażliwych. Rozwijać długoterminowe kontrakty na energię, ograniczające ekspozycję przedsiębiorstw na wahania cen.

9. Wzmocnić konkurencyjność przemysłu w procesie dekarbonizacji.

Uruchomić skuteczne instrumenty wspierające redukcję emisji z procesów przemysłowych i spalania paliw: efektywność energetyczną, elektryfikację, odzysk ciepła, technologie niskoemisyjne oraz – w branżach, w których jest to uzasadnione – wychwytywanie i

wykorzystanie lub składowanie CO_2. Na forum UE zabiegać o takie kształtowanie EU ETS, zasad pomocy publicznej i mechanizmów przeciwdziałania ucieczce emisji, które chroni konkurencyjność przemysłu przy zachowaniu celów klimatycznych.

10. Uwzględnić ciepłownictwo i potrzebę ochrony odbiorców końcowych.

Zapewnić systemowe warunki modernizacji ciepłownictwa, rozwój kogeneracji oraz lokalnych sieci ciepłowniczych, w tym wykorzystania OZE, ciepła odpadowego, magazynowania ciepła i efektywności energetycznej budynków. Rozwiązania osłonowe kierować do odbiorców faktycznie narażonych na ubóstwo energetyczne, nie osłabiając bodźców do oszczędzania energii i inwestycji.

11. Zagwarantować sprawiedliwą i zaplanowaną transformację regionów górniczo-energetycznych.

Dla obszarów zależnych od górnictwa i energetyki konwencjonalnej przygotowywać wieloletnie, terytorialne plany przemian z udziałem samorządów, przedsiębiorstw, pracowników i lokalnego biznesu. Wykorzystywać istniejącą infrastrukturę, kompetencje oraz tereny poprzemysłowe do lokowania nowych przedsięwzięć energetycznych i gospodarczych. Wspierać inicjatywy dialogu i współpracy, w tym rozwijany w subregionie Turowa model współdziałania interesariuszy.

12. Zapewnić przejrzystość decyzji i regularną ocenę kosztów oraz ryzyk.

Publikować okresowe analizy scenariuszowe bilansu mocy, bezpieczeństwa dostaw paliw, nakładów inwestycyjnych oraz całkowitych kosztów systemu dla gospodarki i odbiorców. W ocenach uwzględniać także skutki społeczne, regionalne, środowiskowe i geopolityczne. Aktualizować instrumenty polityki w świetle wyników analiz, rozwoju technologii i zmian regulacyjnych UE, zachowując stabilność warunków dla inwestorów.

APEL O WSPÓLNE DZIAŁANIE

Apelujemy do Rady Ministrów, właściwych resortów, regulatora, operatorów systemów energetycznych i gazowych, przedsiębiorstw i partnerów społecznych o uzgodnienie mierzalnego programu realizacji powyższych priorytetów. Polityka energetyczna powinna zapewnić jednocześnie bezpieczeństwo dostaw, przystępne ceny, ograniczanie emisyjności, zachowanie zdolności rozwojowych polskiej gospodarki i odporność na zakłócenia polityczno-gospodarcze. Celów tych nie należy sobie przeciwstawiać – ich trwałe pogodzenie wymaga konsekwentnych, opartych na danych decyzji.

Komitet ds. Energii i Polityki Klimatycznej KIG deklaruje gotowość do udziału w pracach eksperckich i dialogu z administracją publiczną, sektorem energii, przemysłem oraz środowiskami naukowymi i społecznymi nad rozwiązaniami służącymi bezpiecznej i konkurencyjnej transformacji energetycznej Polski.

Komitet ds. Energii i Polityki Klimatycznej KIG